

Nr 42

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om skattefrihet för belopp, som utgår på grund av vissa s. k. riskgarantier.

I en den 21 mars 1958 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 123, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om skattefrihet för belopp, som utgår på grund av vissa s. k. riskgarantier.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås skattefrihet för vissa kapitalbelopp, som utbetalas vid dödsfall eller invaliditet för anställningshavare vid den svenska FN-styrkan i Främre Orienten och vid övervakningskontingenten i Korea.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning om skattefrihet för belopp, som utgår på grund av vissa s. k. riskgarantier

Härigenom förordnas, att belopp, som vid dödsfall eller invaliditet utgår på grund av de riskgarantier statsverket iklätt sig för personalen vid kontingenten för övervakning av stilleståndet i Korea eller vid den militära kontingent och den sambandsavdelning, som ingå i den internationella FN-styrkan med uppgift att trygga och övervaka fientligheternas upphörande i Främre Orienten, ej skall vid taxering enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstkatt utgöra skattepliktigt inkomst.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling och skall äga tillämpning jämväl med avseende å 1958 och tidigare års taxeringar. Har någon vid förordningens ikraftträdande redan blivit taxerad för belopp, som avses i förordningen, äger han anföra besvär över taxeringen inom den tid och i den ordning, varom förmäles i 100 och 104 §§ taxeringsförordningen den 23 november 1956.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Genom brev den 5 och den 16 november 1956, den 29 mars 1957 och den 31 januari 1958 har Kungl. Maj:t utfärdat bestämmelser angående den svenska militära kontingent och den sambandsavdelning, som ingår i en internationell FN-styrka med uppgift att trygga och övervaka fientligheternas upphörande i Främre Orienten. Breven reglerar bland annat personalens ekonomiska förmåner. Till dessa förmåner hör en s. k. riskgaranti, som statsverket iklätt sig. Enligt denna garanti skall vid fullständig invaliditet på grund av skada eller vid dödsfall för befattningshavare, som innehar med rätt till familjepension förenad anställning, utgå 75 000 kronor om vederbörande har familj och eljest 25 000 kronor. För annan befattningshavare utgår 100 000 kronor respektive 50 000 kronor. Vid partiell invaliditet på grund av skada garanteras så stor del av nämnda belopp, som motsvarar invaliditetsgraden. Utgår från Förenta Nationerna ersättning i fall, som med riskgarantin avses, skall beloppen minskas i motsvarande mån.

För den svenska övervakningskontingenten i Korea gäller en liknande garantibestämmelse. Enligt brev den 21 januari 1955 angående förmåner för kontingentens personal utgår vid dödsfall eller fullständig invaliditet på grund av olycksfall 100 000 kronor för familjeförsörjare, som uppbär arvode av lägst 1 000 kronor för månad, 75 000 kronor för annan familjeförsörjare och 50 000 kronor för övriga. Vid partiell invaliditet på grund av olycksfall reduceras nämnda ersättningar.

I en den 11 januari 1957 dagtecknad skrivelse har *försvarets civilförvaltning* anmält, att fråga uppkommit huruvida belopp, som utbetalats på grund av nyssnämnda riskgaranti, i vissa hänseenden skall kunna likställas med belopp, som utfaller på grund av försäkringsavtal. Civilförvaltningen avser därvid dels den rättsliga giltigheten av insättande av förmånstagare till utfallande belopp och dels den skattemässiga behandlingen av beloppen.

Över civilförvaltningens framställning har, efter remiss, försäkringsinspektionen avgivit yttrande. Därjämte har riksskattenämnden på civilförvaltningens begäran gjort ett uttalande i ämnet.

Rörande det närmare innehållet i civilförvaltningens framställning och avgivna utlåtanden ävensom i gällande bestämmelser tillåter sig utskottet, i den mån detsamma ej framgår av nedan intagna yttrande av departementschefen, hänvisa till propositionen (s. 4—5).

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget har *föredragande departementschefen* anfört följande.

Som bekant har övervakningstjänsten i Korea och den svenska FN-styrkans bevakningstjänst i några fall krävt offer i form av dödsfall och svårare kroppsskador. Den av civilförvaltningen väckta frågan om beskattning av belopp som utbetalas på grund av riskgarantin har därför blivit aktuell.

Såsom framgår av riksskattenämndens uttalande torde ersättningen få anses som skattepliktig inkomst. Vid utbetalning av garantibeloppen har också i tre fall avdrag för källskatt verkställts med i det närmaste hälften

av ersättningsbeloppen. Ersättningarna torde dock vara avvägda utan hänsyn till den väsentliga reduktion som en inkomstbeskattning medför. Här för talar den omständigheten att garantiklausulen är av samma innehåll som motsvarande bestämmelse i 8 § utlandsresereglementet. Ersättning som på grund av denna sistnämnda bestämmelse utbetalas vid olycksfall till följd av tjänsteresa i flygplan torde emellertid vara att betrakta såsom ersättning enligt särskild författning vid olycksfall i arbete och därför skattefri enligt 19 § kommunalskattelagen.

Starka billighetsskäl synes tala för att de ersättningar i form av engångsbelopp som utbetalas på grund av ifrågavarande riskgarantier vid dödsfall och olycksfall inte reduceras genom inkomstskatt till stat och kommun. Jag förordar därför att dessa ersättningar frikallas från skatteplikt enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt. Detta synes lämpligen böra ske genom särskild lagstiftning. Inom finansdepartementet har i enlighet härmed uppgjorts ett förslag till förordning om skattefrihet för belopp, som utgår på grund av de ifrågavarande riskgarantierna. Förordningen bör omfatta även de fall, där ersättning redan utbetalats.

Utgår från Förenta Nationerna ersättning i fall, som med riskgaranti avses, föreligger givetvis ej heller skatteplikt.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande proposition nr 123, antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om skattefrihet för belopp, som utgår på grund av vissa s. k. riskgarantier.

Stockholm den 10 april 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Eriksson, Spetz, Snygg, Gustaf Elofsson, Bengtson, Oscar Carlsson, Kronstrand, Siegbahn och Gustaf Henry Hansson; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Kollberg, Brandt, Nilsson i Svalöv, Allard, Kärrlander, Vigelsbo, Christenson i Malmö, Andersson i Essvik och Anderson i Sundsvall.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.